

Kvalita potravin: Jejich značení a vnímání 2020

Final Report – marketingový výzkum
STEM/MARK | březen 2020

Hlavní zjištění

Hlavní zjištění

Značky kvality

Klasa zůstává spontánně (55 %) i podpořeně (88 %) **nejznámější značkou** kvality potravin v ČR. Lidé si toto označení typicky spojují s **prověřenými českými výrobky** a s **výrobky kvalitního složení**. Nejčastěji si značky Klasa všimají **u mouky, jogurtů a pečiva**.

Mezi další známá označení patří Regionální potravina, Český výrobek a Česká potravina – jejich znalost deklaruje podpořeně polovina dotázaných.

7 z 10 Čechů, kteří znají nějaké označení kvality, je jím nějakým způsobem ovlivněno. Nejčastěji tvrdí, že se při nákupu potravin snaží vybírat ty, které mají právě nějakou značku kvality a původu (58 %).

TOP 5

Podpořená znalost, všichni respondenti, n=1004 [údaje v %]

Hlavní zjištění

Důležité atributy potravin

Při nákupu potravin lidé nejčastěji zohledňují jejich **čerstvost a kvalitu** (9 z 10). Méně ale stále důležitý je i **zvyk** kupovat konkrétní produkty, dále **přání členů rodiny** a **cena** (pro 2/3 lidí).

Pokud mají lidé zvolit nejdůležitější parametr z trojice kvalita, čerstvost a cena, vítězí jednoznačně kvalita s čerstvostí, zatímco cenu klade na první příčku pouze 17 % dotázaných.

Čerstvost a kvalita jsou vzájemně provázané. Čerstvost potravin je podle většiny dotázaných hlavní **ukazatel** právě jejich **kvality**. Kromě **čerstvosti** je pro kvalitu určující také **složení potravin** a **dostatek informací** o něm, 6 lidí z 10 zmiňuje i **značky kvality**.

Na původu potravin Čechům **tolik nezáleží**. Přestože polovina preferuje ty české, zbytku je to jedno, a to i přesto, že 3/4 dotázaných považují české potraviny za kvalitnější než ty zahraniční.

Parametry výzkumu

Cíl výzkumu

- Pozice značek kvality
- Pozice značky KLASA v časové řadě
- Povědomí o reklamě, přínos komunikační strategie
- Vztah k českým potravinám a jejich kvalitě

Cílová skupina

- Reprezentativní vzorek populace ČR ve věku 15-55 let
- Reprezentativně dle pohlaví, věku, vzdělání, regionu, velikosti místa bydliště
- Boost populace nad 55 let

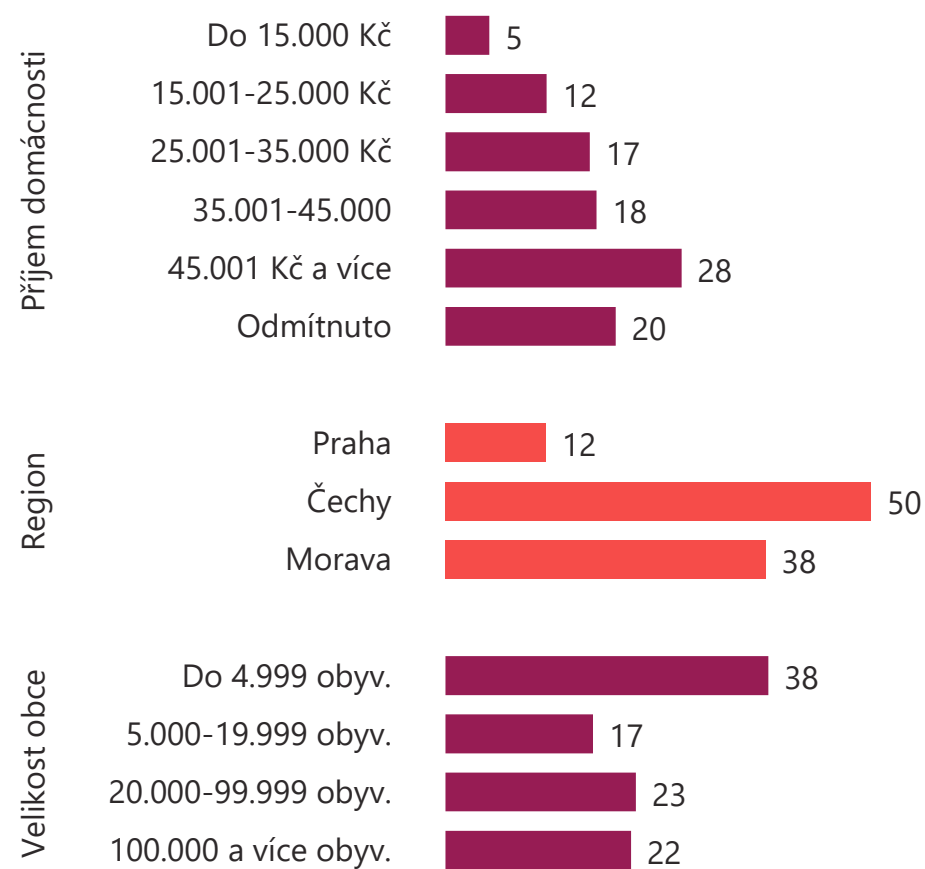
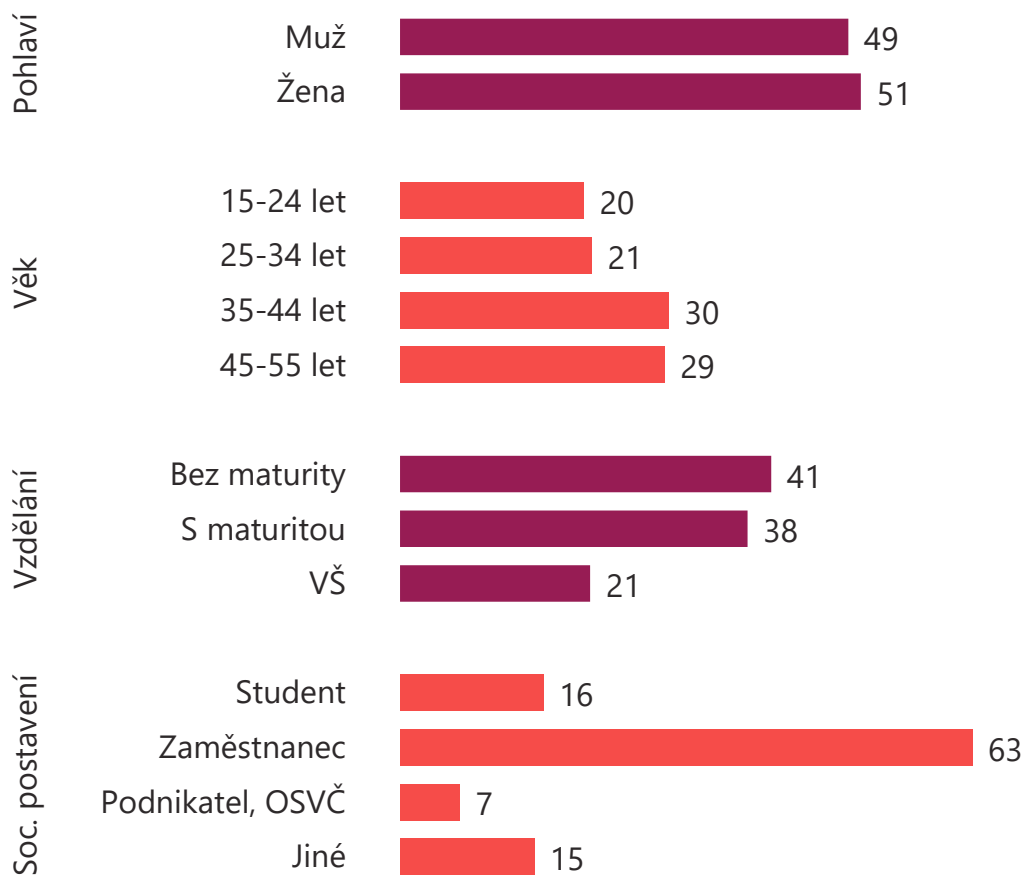
Detaily terénního šetření

- Metodika: kombinace CAPI a CAWI dotazování
- Počet realizovaných rozhovorů: 1204
 - **n=1004: 15-55 let**
 - **n=200: nad 55 let**
- Termín sběru dat: 3. 3. - 30. 3. 2020
- Výběr: kvótní
- Data: nevážená

Pozn. Všechny grafy v této zprávě jsou pro účely meziročního srovnání zobrazeny za vzorek populace ve věku 15-55 let. V případě, že se lidé nad 55 let od zbytku populace ve svých názorech významně liší, je tato informace zaznamenána v modrém rámečku.

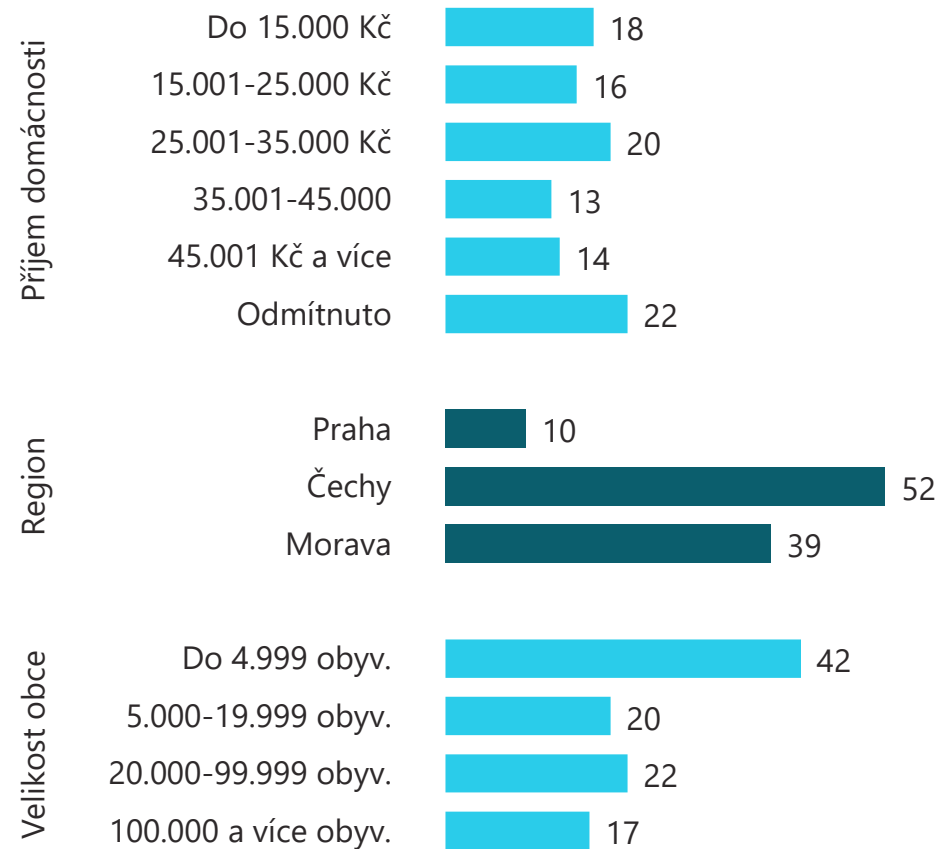
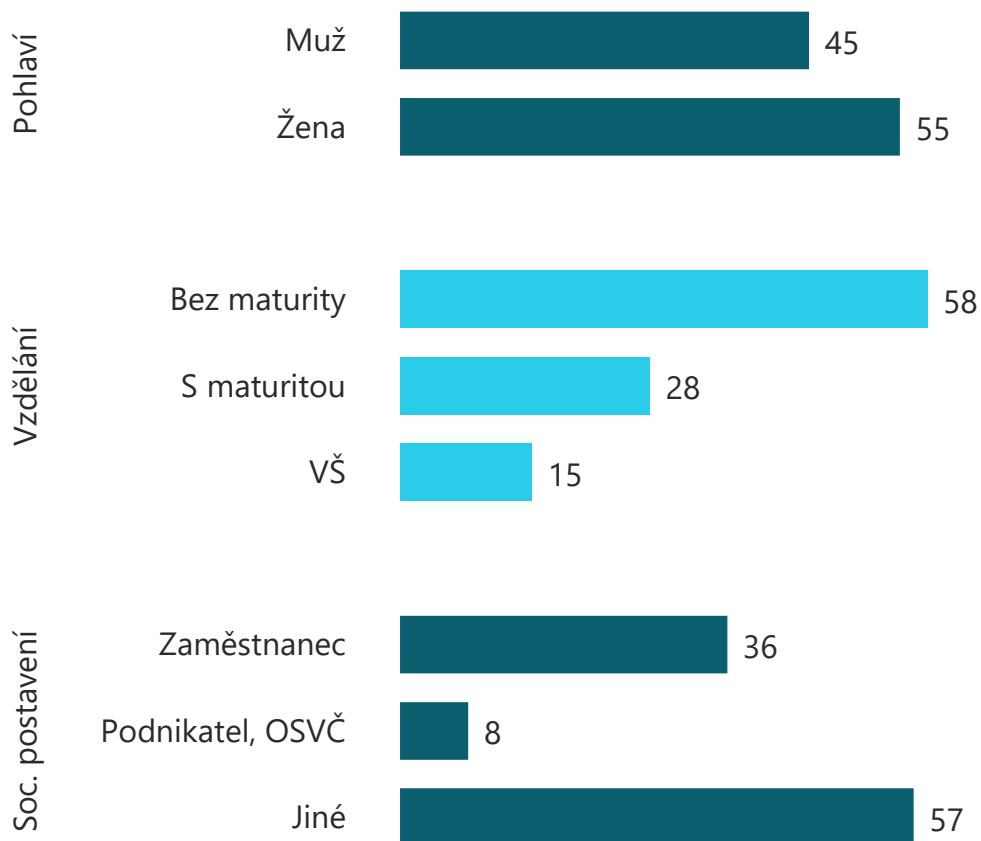
Struktura vzorku 15-55 let

Všichni respondenti, n=1004 [údaje v %]

Struktura vzorku 56+ let

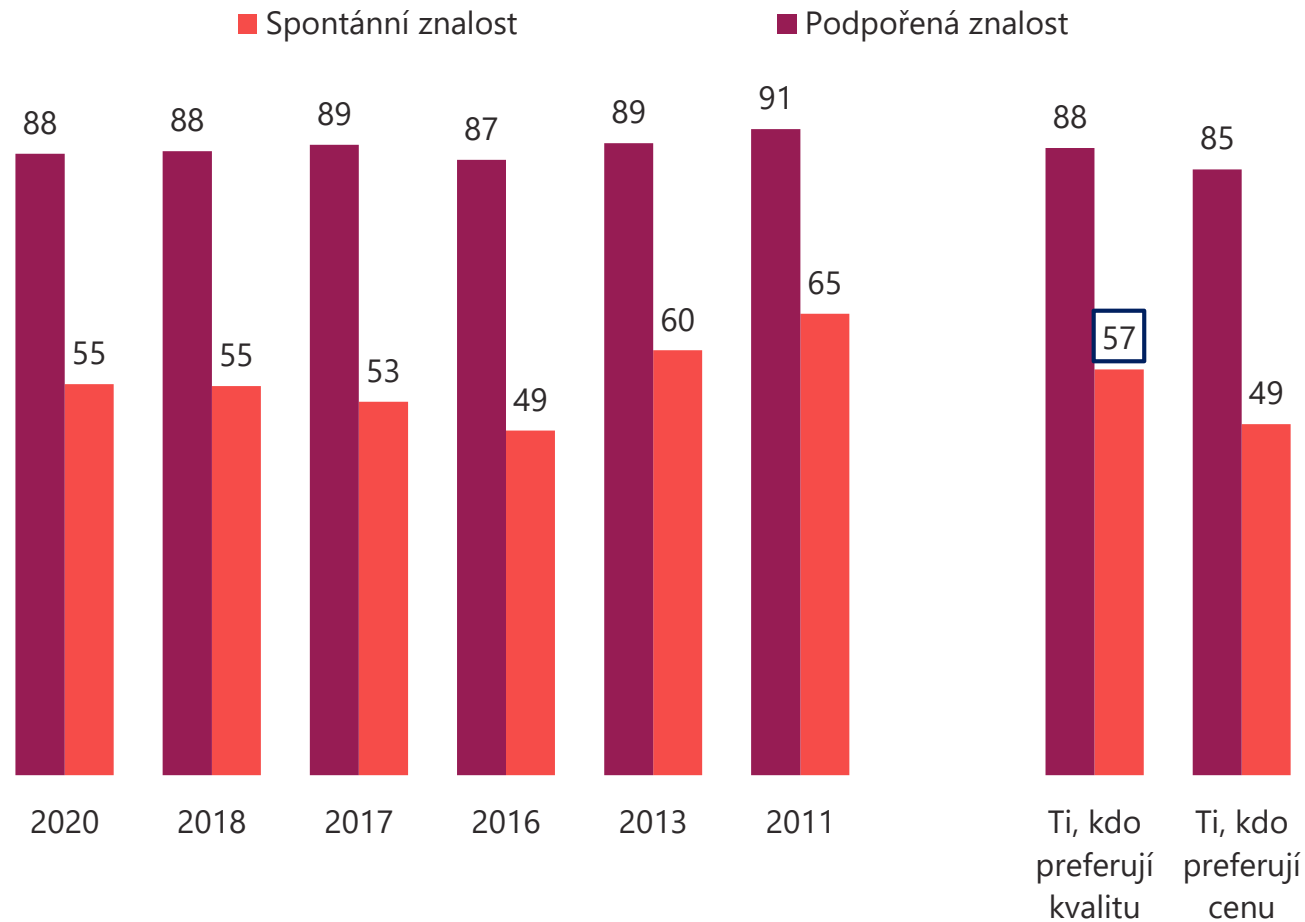
Všichni respondenti, n=200 [údaje v %]

Značky kvality potravin

Znalost značky Klasa

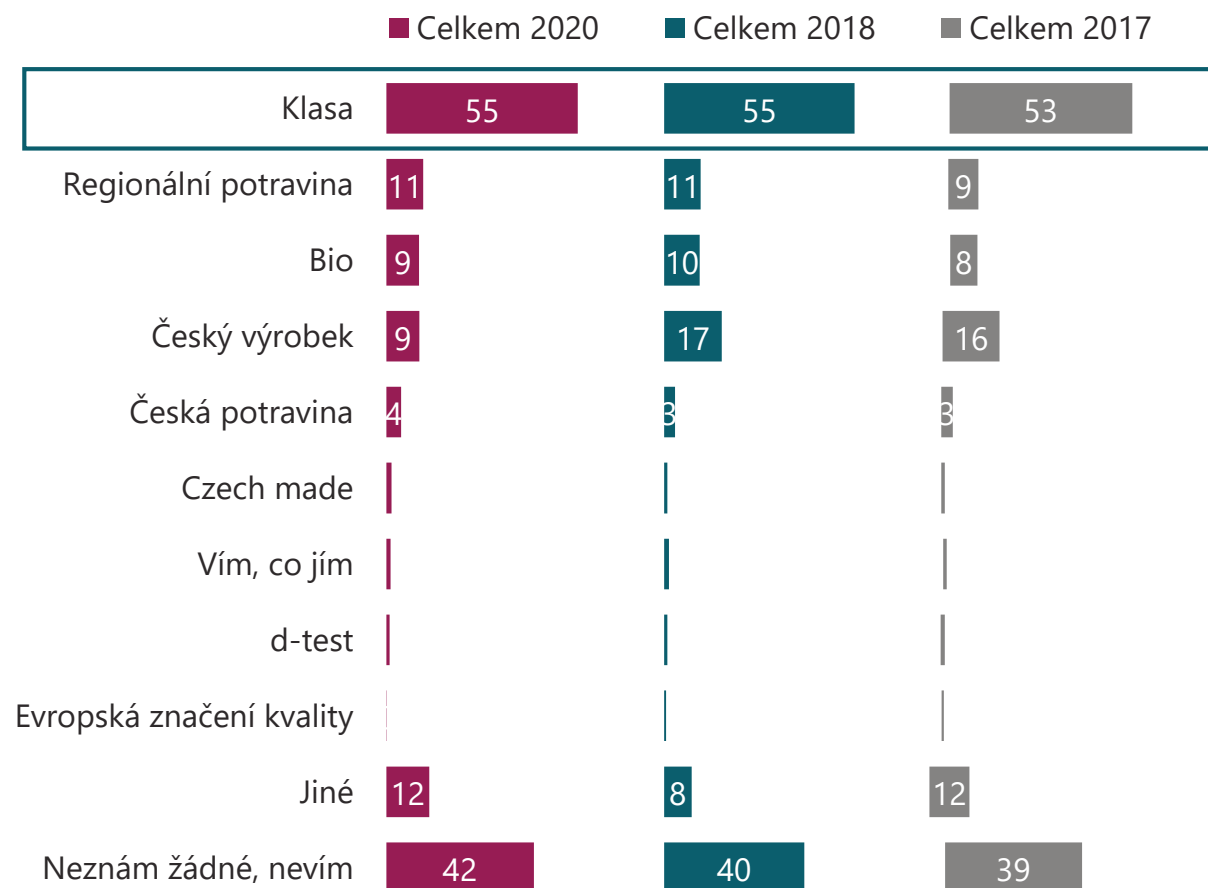
Spontánní znalost značky Klasa se ve srovnání s rokem 2018 **nezměnila**. Stejně tak podpořená znalost dlouhodobě setrvává na stejné (vysoké) úrovni.

- Spontánně Klasu častěji zmínili respondenti **orientovaní na kvalitu** a lidé s maturitním a vyšším vzděláním.
- Naopak mladí ve věku 15-24 let si ji vybavili významně méně často.

Všichni respondenti, n=1004 [údaje v %]

Spontánní znalost – meziroční srovnání

Znáte nějaké značky / ocenění,
které upozorňují spotřebitele na kvalitní potravinářské výrobky a na jejich původ?
Všichni respondenti, n=1004 [údaje v %]

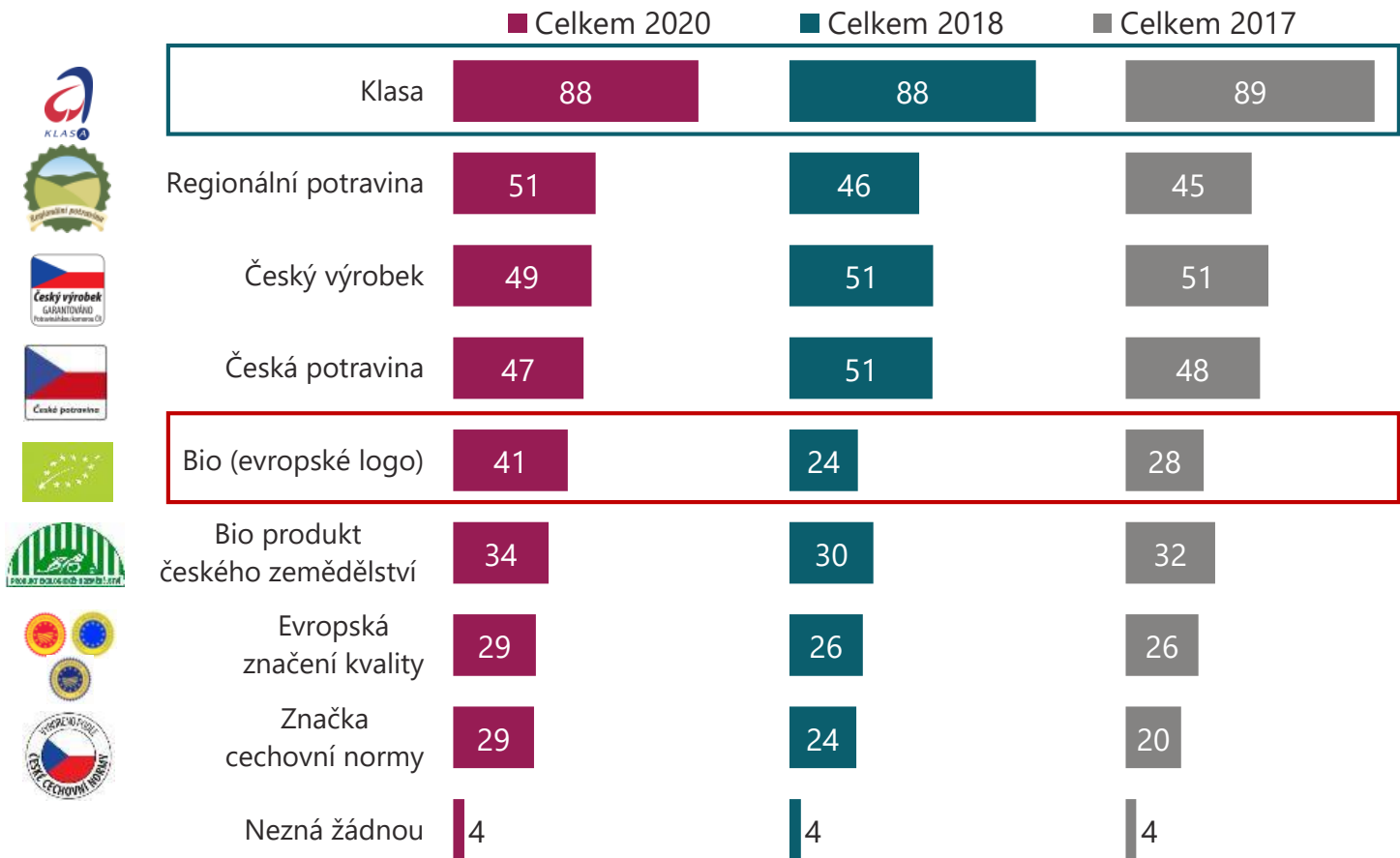
Spontánní znalost uvedených značek kvality potravin **zůstává ve srovnání s rokem 2018 velmi podobná.**

- Výjimkou je značka Český výrobek, který zaznamenal pokles o 8 p.b.

Podíl těch, kteří nejsou schopni jmenovat ani jednu značku kvality potravin, mírně narůstá. Častěji jde o lidi preferující při nákupu potravin cenu a o mladé lidi ve věku 15-24 let (tj. častěji ty bez maturity).

Podpořená znalost – meziroční srovnání

Které značky, kterými mohou být označeny potravinářské výrobky, pokud jde o kvalitu a původ, znáte?
Všichni respondenti, n=1004 [údaje v %]

Klasa je v ČR stále nejznámější značkou kvality potravin, její pozice zůstává stabilní.

- Podobnou míru podpořené znalosti jako v předchozích vlnách vykazují rovněž značky Český výrobek, Česká potravina, Bio produkt českého zemědělství a Evropská značení kvality.

Výrazněji narostla navozená znalost u značky Biolist (o 17 p.b.). Zda se jedná o náhodný výkyv či trend, potvrdí až další výzkumné projekty.

- Žádná ze značek nezaznamenala významný propad.

Mladí lidé ve věku 15-24 let častěji znají označení Bio a Evropská značení kvality.

Lidé nad 55 let znají výrazně častěji značku Česká potravina (63 % z nich).

Lidé s vysokoškolským vzděláním častěji uvedli Bio produkt českého zemědělství.

Asociace se značkami kvality potravin

Označení Klasa nejčastěji vyvolává dojem, že **výrobek je český a prověřený**.

- Ještě více než Klase **český původ** lidé intuitivně připisují **České** potravině a **Českému** výrobku, ale také cechovním normám.

Oproti letům 2016 a 2018 **klesl podíl respondentů, kteří si Klasu spojují s kvalitními surovinami** (46 % v r. 2017 a 51 % v r. 2018).

- Častěji si kvalitu složení asociují s výrobky Bio.

Lidé nad 55 let častěji považují Klasu za označení regionální speciality.

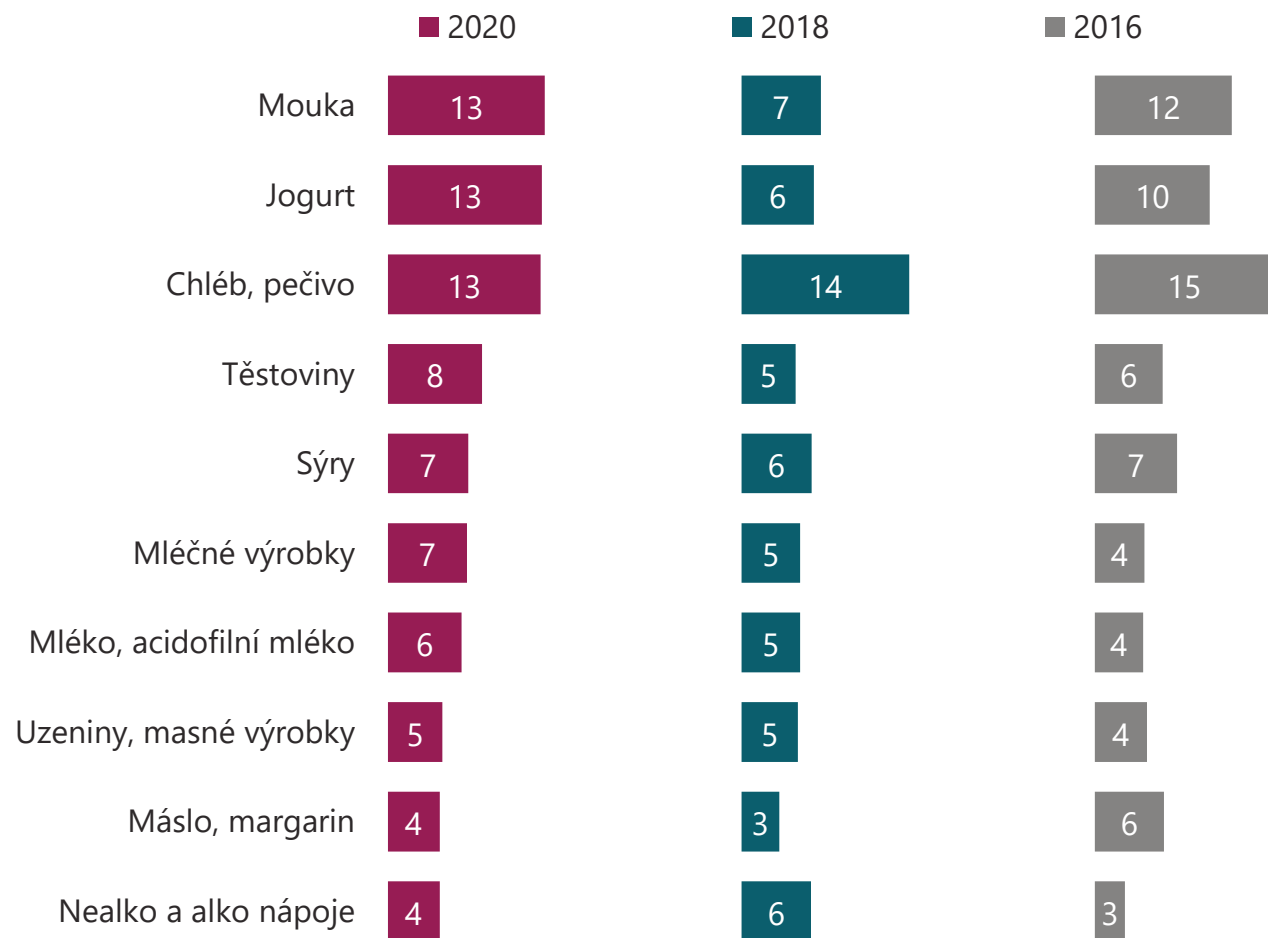
Co Vás napadne, když tuto značku vidíte, co se Vám vybaví, s čím si ji spojíte?

Respondenti, kteří znají danou značku [údaje v %]

- Klasa (N=865)
- Česká potravina (N=467)
- Bio produkt českého zemědělství (N=342)
- Evropská značení kvality (N=296)
- Regionální potravina (N=510)
- Český výrobek (N=496)
- Bio (N=411)
- Značka cechovní normy (N=290)

Výrobky označené logem KLASA: TOP 10

Trojice potravin, na kterých lidé nejčastěji zaznamenali logo Klasa, se meziročně nezměnila. Prohodilo se pouze jejich pořadí – posílilo vnímání **u mouky a jogurtů**, zatímco u **pečiva** mírně oslabilo.

Do TOP 10 se nově dostaly nápoje s označením Klasa, které tak nahradily oplatky a cukrovinky.

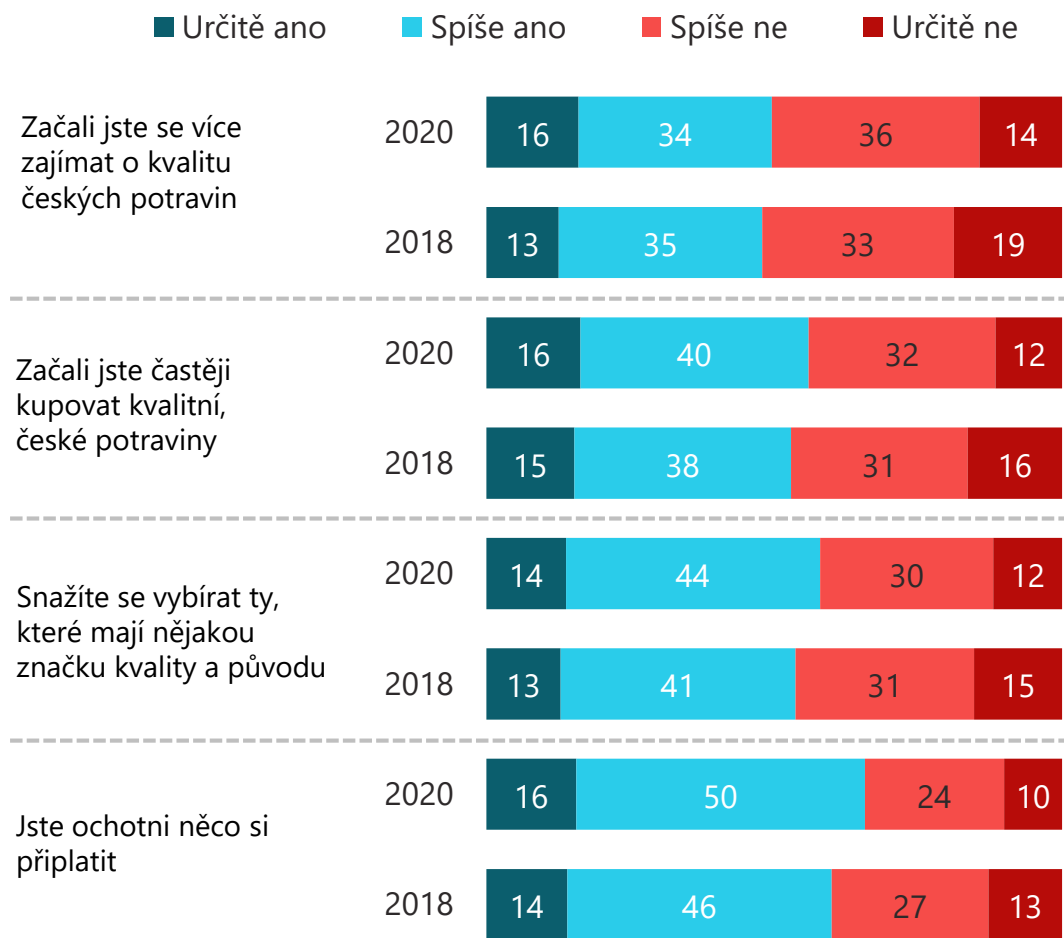
Nejčastěji zmíněné konkrétní produkty/ značky:

Madeta	2,4 %
Olma	1,3 %
Lipánek	1 %
Strážnické brambůrky	0,7 %
Mlékárna Valašské Meziříčí	0,7 %

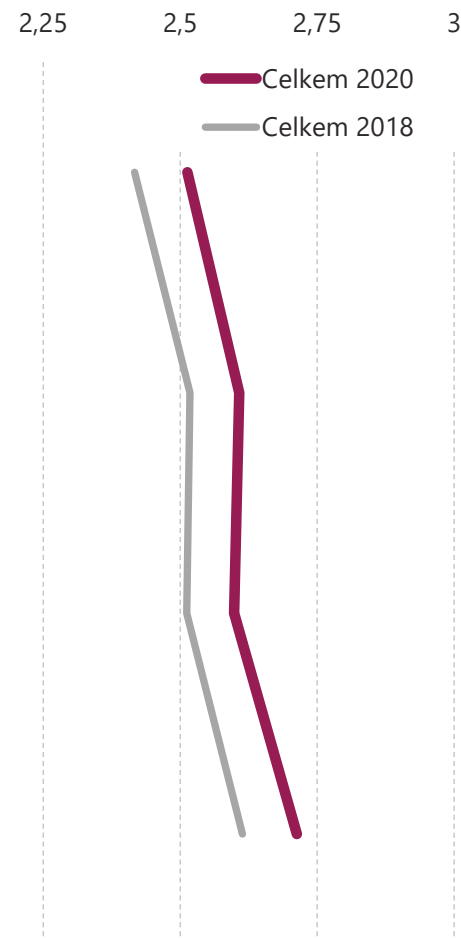
Vybaví se vám nějaké konkrétní výrobky označené logem KLASA?
Respondenti, kteří znají značku, n=865 [údaje v %]

Vliv značek kvality potravin – meziroční srovnání

Všichni respondenti, n=1004 [údaje v %]

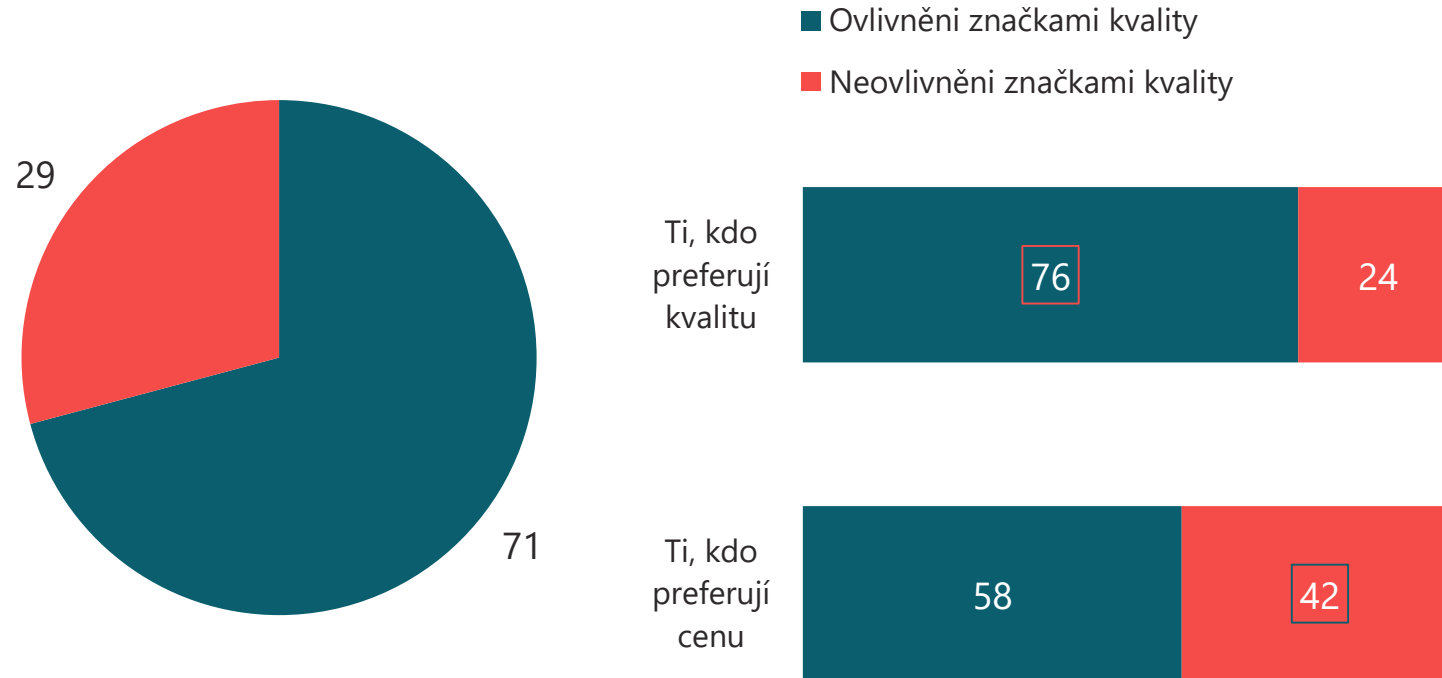
Všichni respondenti, n=1004 [průměr škály 1=určitě ne - 4=určitě ano]

Se všemi výroky souhlasí o něco větší podíl respondentů než v roce 2018.

- Nejvíce dotázaných stále souhlasí s výrokem, že **za potraviny označené značkou kvality jsou ochotní si připlatit** – zatímco minulý rok to bylo 60 %, letos číslo vzrostlo na 66 %.

Vliv značek kvality potravin

Na ty, kteří při nákupu potravin upřednostňují kvalitu, mají značky kvality vliv významně častěji.

- Označení kvality mají větší dopad také na ženy a jejich vliv roste spolu s věkem respondentů.

Mezi lidmi nad 55 let je značkou ovlivněno 80 %. Zejména častěji připouštějí, že kvůli značením kvality začali více kupovat kvalitní, české potraviny a potraviny, které mají nějakou značku kvality.

Index vlivu ocenění kvality je zkonstruován z otázek:

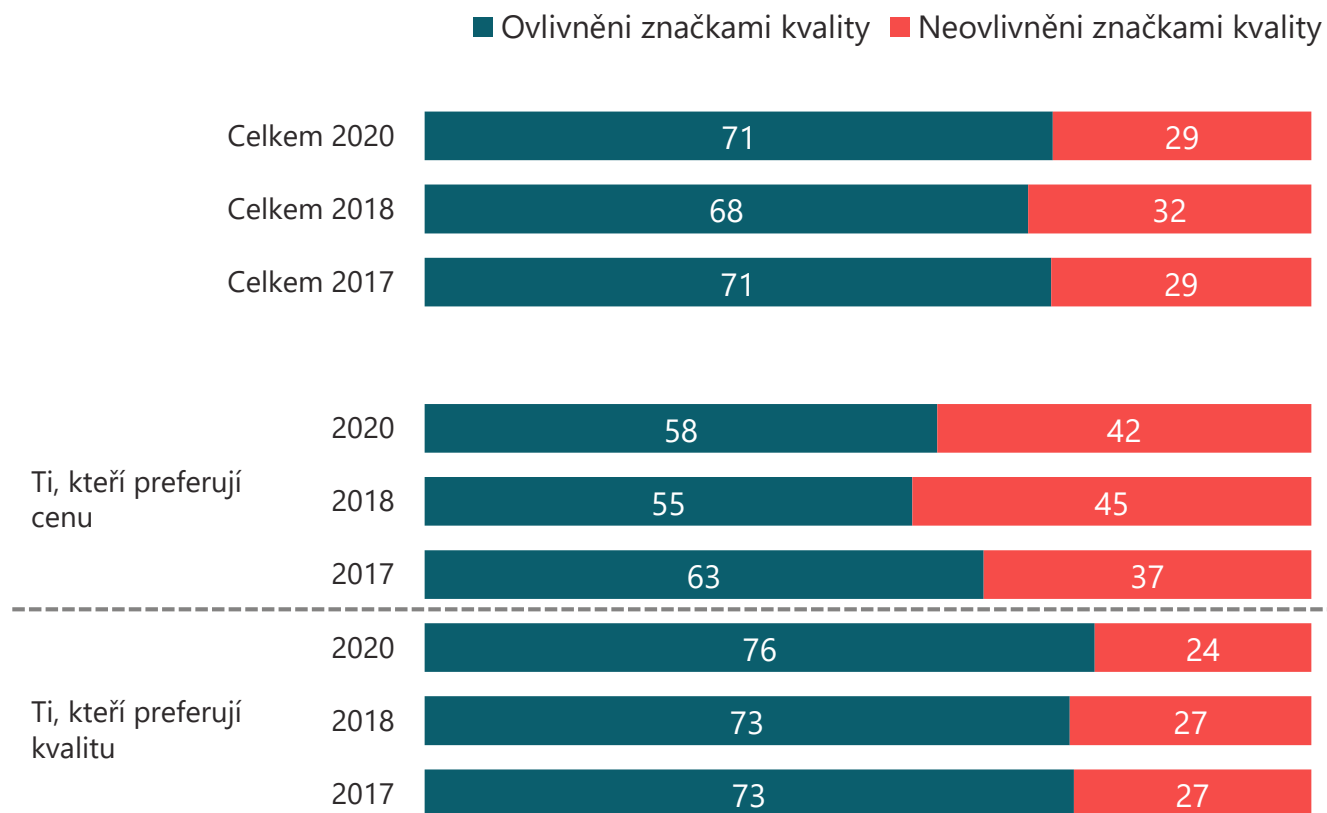
- Dalo by se říci, že jste se díky různým značkám kvality a původu **začali více zajímat o kvalitu českých potravin?**
- Dalo by se říci, že jste díky různým značkám kvality a původu **začali častěji kupovat kvalitní, české potraviny?**
- Řekli byste, že když kupujete potraviny, snažíte se **vybírat ty, které mají nějakou značku kvality** a původu?

Jestliže respondent uvedl **souhlas s alespoň jedním z výroků**, mají na něj ocenění vliv

Respondenti, kteří znají ocenění, n=964 [údaje v %]

Vliv značek kvality potravin – srovnání vln

U obou skupin respondentů - těch, preferujících kvalitu i těch preferujících cenu – od minula **lehce vzrostl podíl lidí, kteří připouští vliv značek kvality** na jejich chování/ smýšlení o potravinách.

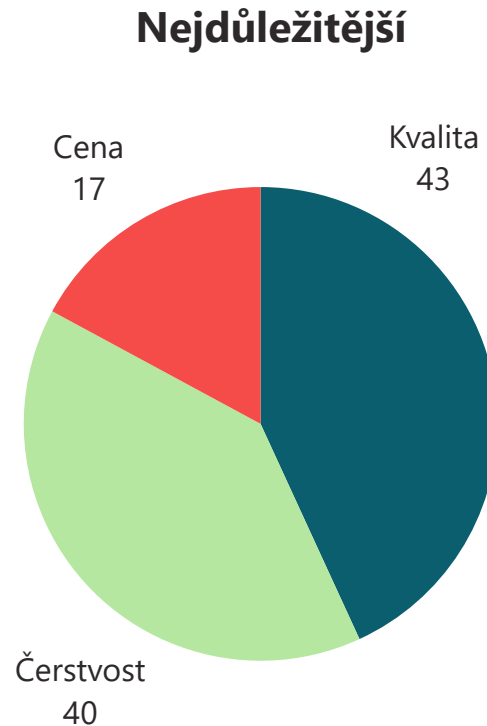
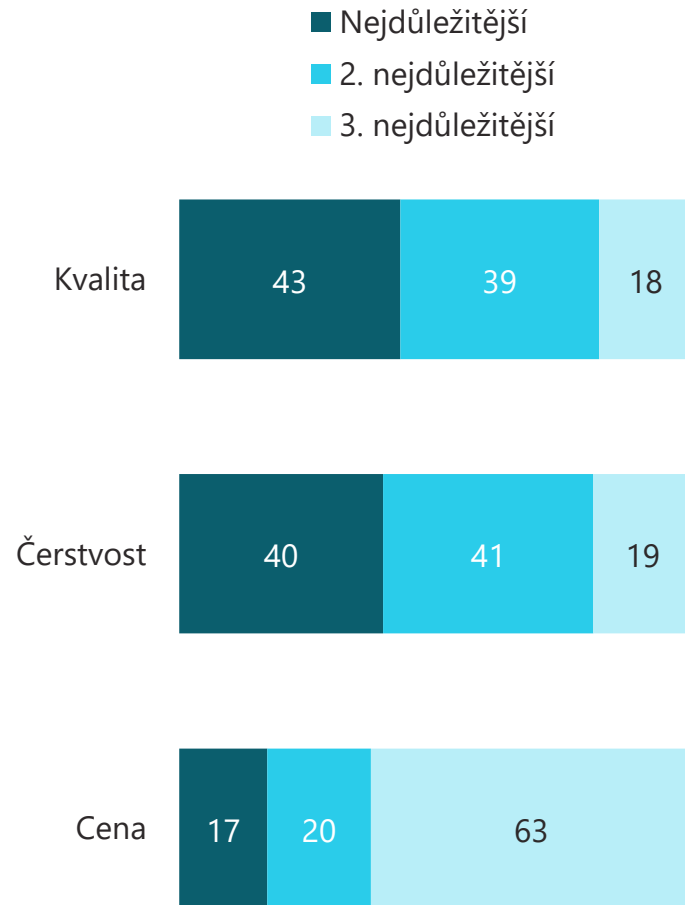
Respondenti, kteří znají ocenění, n=964 [údaje v %]

Preference kvality a ceny

Preference kvality a ceny

Seřadte tyto charakteristiky podle důležitosti
Všichni respondenti, n=1004 [údaje v %]

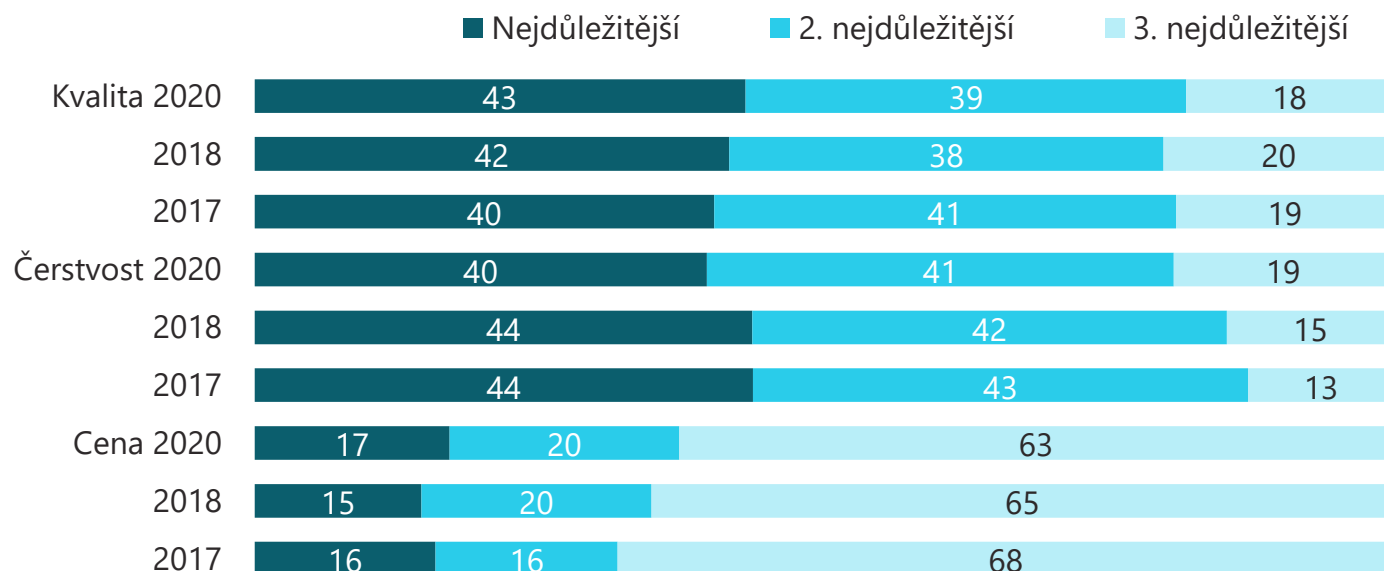
Stejně jako minulý rok i letos respondenti deklarují, že **kvalita a čerstvost** potravin jsou pro ně při nákupu **důležitější než cena**.

- Častěji to tvrdí ženy a lidé ve věku 45-55 let.
- Muži, mladí lidé ve věku 15-24 let a lidé bez maturity častěji připouštějí, že cena je pro ně na prvním místě.

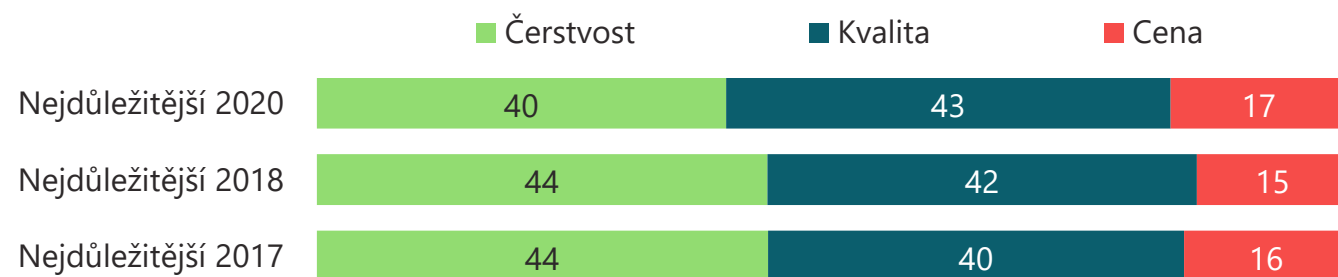
Pro lidi nad 55 let je častěji nejdůležitější čerstvost.

Preference kvality a ceny – srovnání vln

Sledované charakteristiky se oproti minulé vlně výrazně nezměnily.

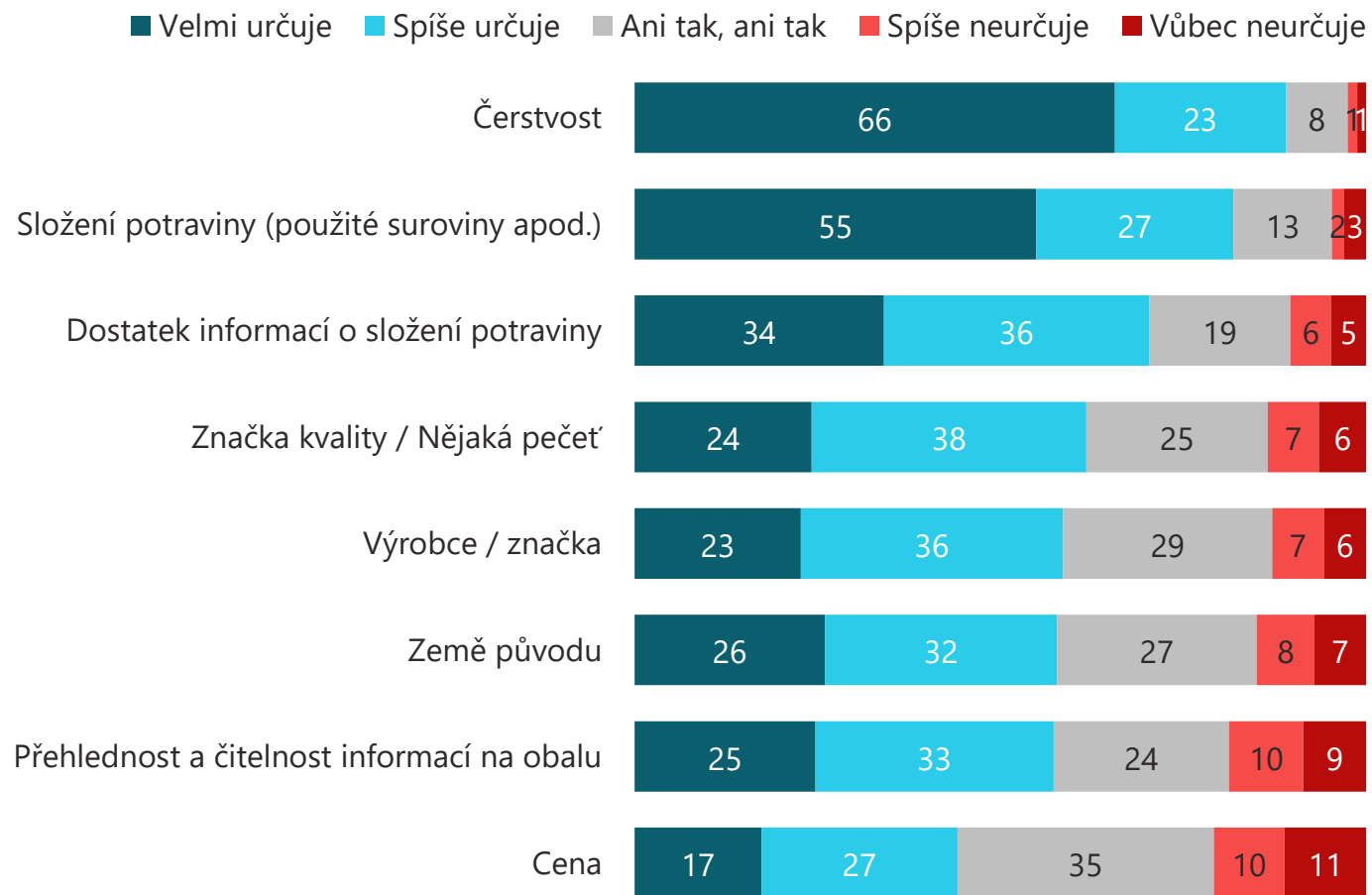
Seřadte tyto charakteristiky podle důležitosti
Všichni respondenti, n=1004 [údaje v %]

Kvalita potravin

Charakteristiky určující kvalitu potravin

Do jaké míry tyto charakteristiky podle Vás určují kvalitu potravin?
Všichni respondenti, n=1004 [údaje v %]

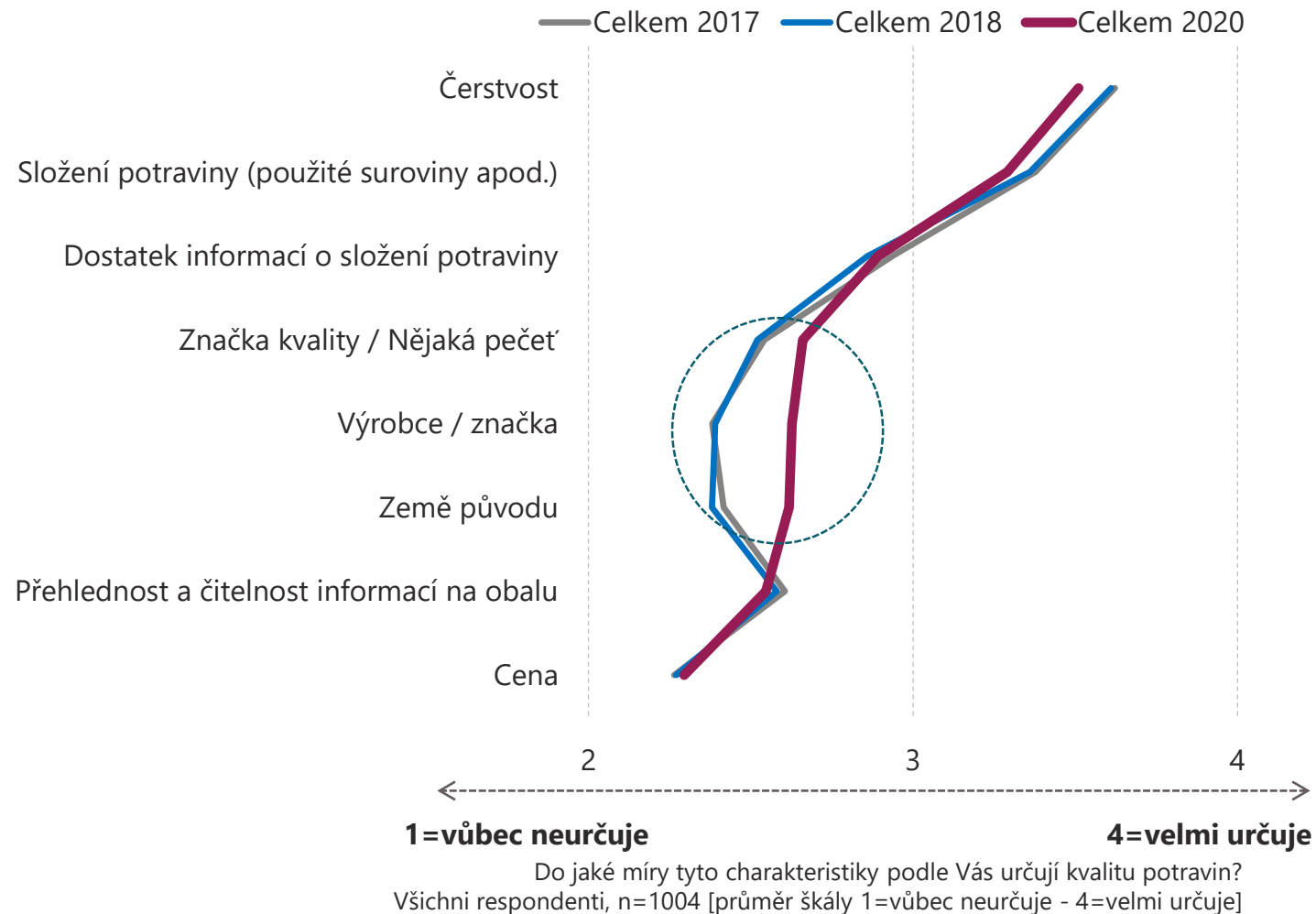
Hlavní charakteristiky vypovídající o kvalitě potravin zůstávají stejné – **čerstvost, složení potraviny a dostatek informací o složení.**

- Lidé nad 45 let věku častěji uvádějí jako rozhodující zemi původu a výrobce/značku.
- Pro ženy častěji než pro muže je důležitá čerstvost, informace o složení výrobku, přehlednost informací na obalu a značka kvality.
- Cena, kterou obecně řadí dotázaní nejnižší, je častěji znakem kvality pro lidi bez maturitního vzdělání.

Lidé nad 55 let častěji nepovažují složení potravin za faktor, který určuje jejich kvalitu.

Charakteristiky určující kvalitu potravin – srovnání vln

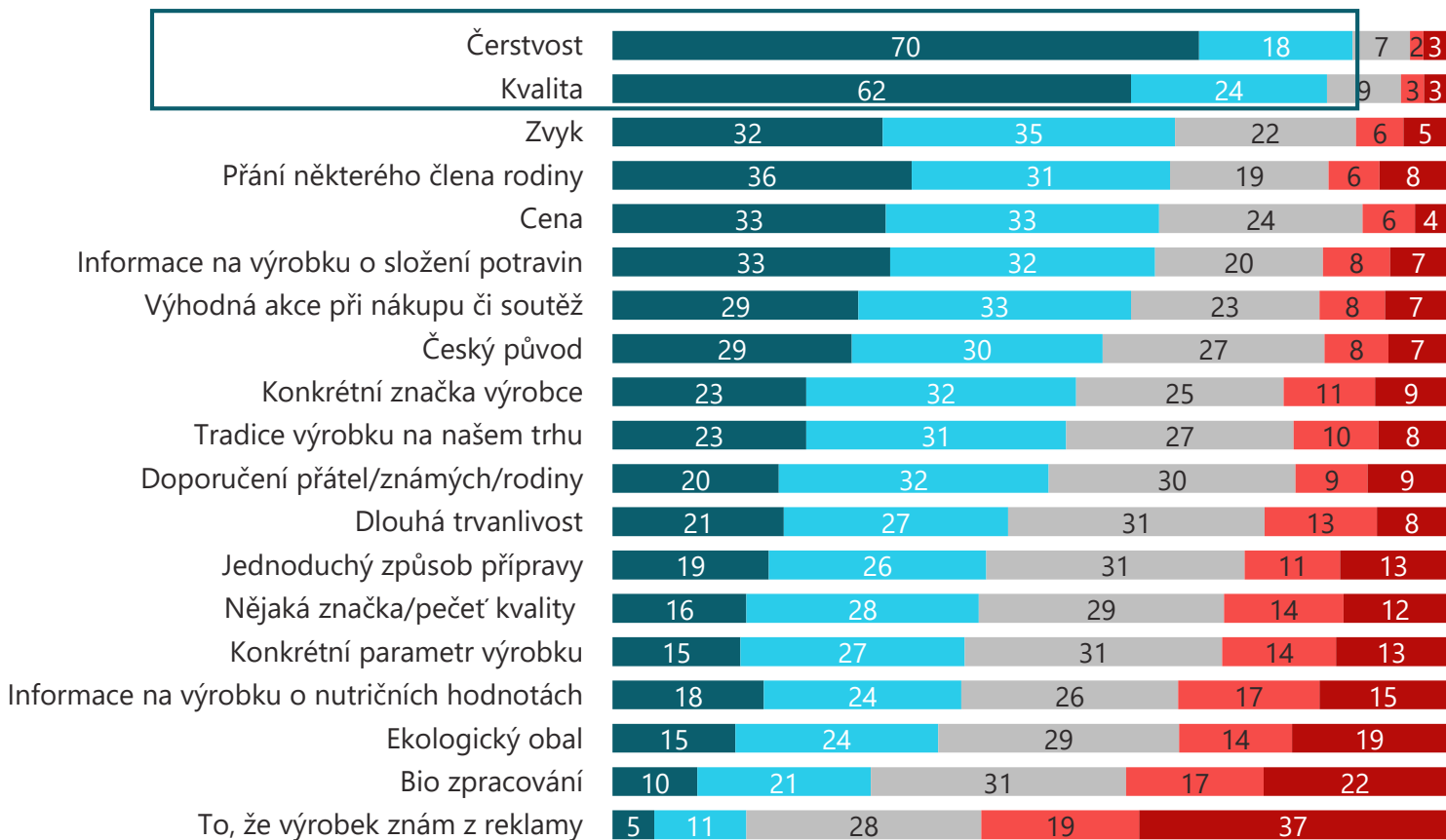
Ve srovnání s předešlými dvěma roky **nabýly na důležitosti země původu potraviny, její výrobce/značka a také označení kvality.**

Nepatrně naopak klesl význam čerstvosti a složení potravin jako faktorů určujících jejich kvalitu.

Důležitost faktorů při nákupu

■ Velmi důležité
 ■ Spíše důležité
 ■ Neutrální
 ■ Spíše nedůležité
 ■ Zcela nedůležité

Které věci považujete při nákupu potravin za důležité?
Všichni respondenti, n=1004 [údaje v %]

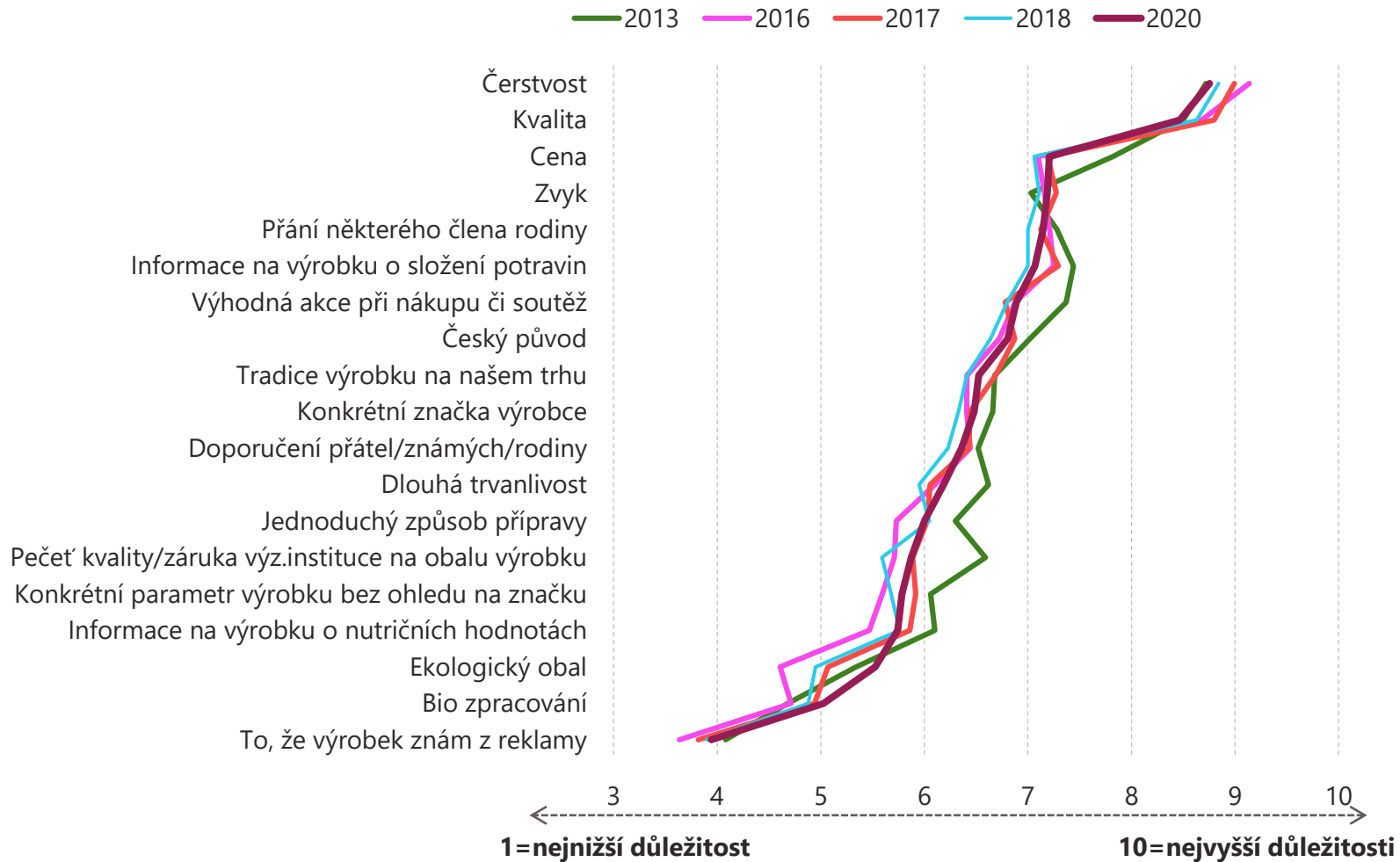
Nejdůležitější zůstává **čerstvost a kvalita**.

Značka nebo pečeť kvality je rozhodující pro více lidí než v roce 2018 (37 % vs. 44 %). Posunula se tak na žebříčku důležitosti před konkrétní parametry výrobku a informace o nutričních hodnotách.

- Pro dotázané ve věku 45-55 let je při nákupu častěji důležitý český původ výrobku a jeho tradice na našem trhu. Stejně tak pro lidi nad 55 let. Ti častěji přikládají největší důležitost rovněž čerstvosti, zvyku, konkrétní značce a jednoduchosti přípravy.
- Ženy častěji při nákupu hledí na čerstvost, kvalitu, český původ, informace o složení, ale také na přání ostatních členů rodiny.
- Lidé bez maturity kladou větší důraz na cenu a dlouhou trvanlivost.

Důležitost faktorů – srovnání vln

U většiny faktorů se vnímání důležitosti příliš nezměnilo.

- **Největší posun zaznamenal ekologický obal**, který při nákupu potravin zohledňuje více lidí.
- Za důležitější ve srovnání s rokem 2018 lidé rovněž považují již zmíněnou **značku kvality** a také **dlouhou trvanlivost potravin**.
- Naopak kvalita a čerstvost, přestože jsou stále nejvýznamnějšími aspekty, mírně oslabily a přiblížily se hodnotám z roku 2013.

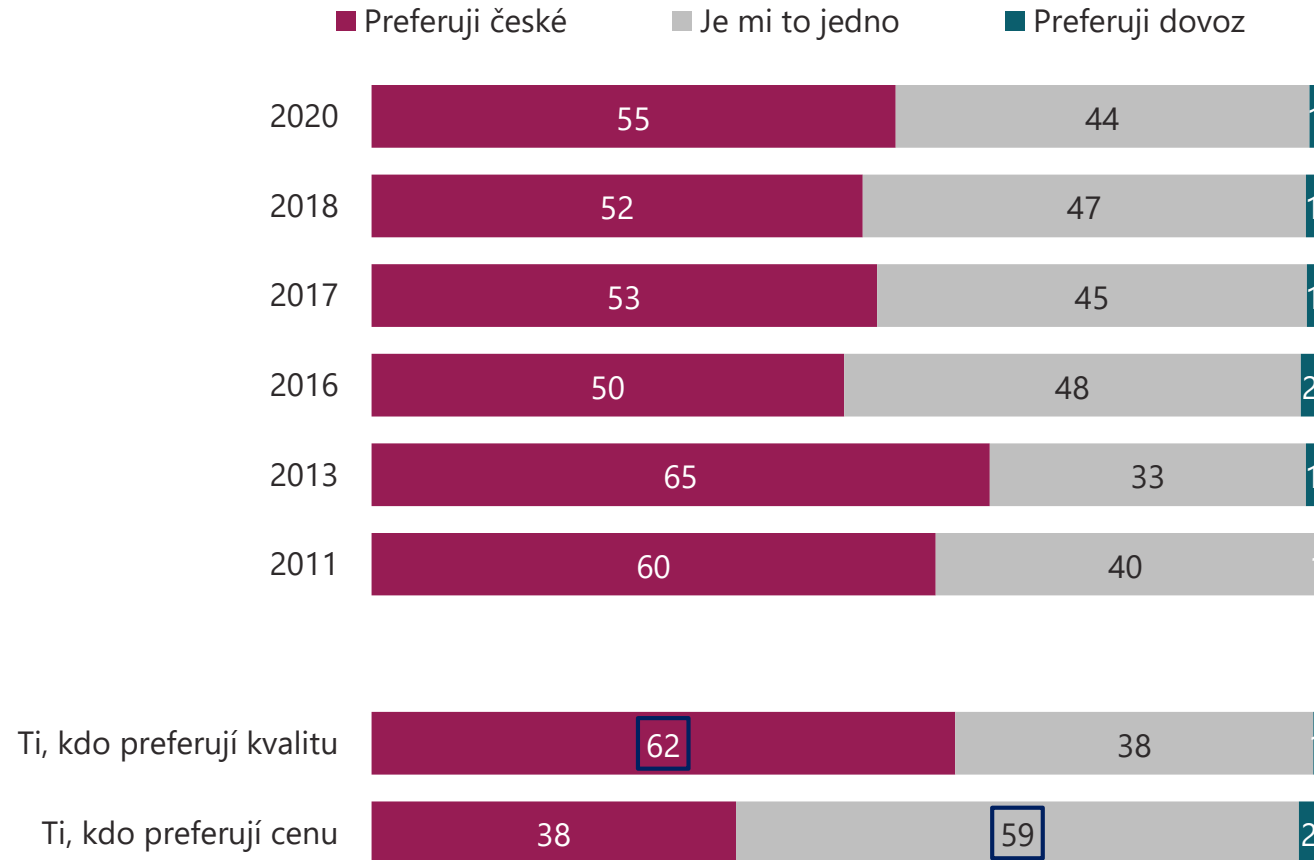
Které věci považujete při nákupu potravin za důležité?
Všichni respondenti, n=1004 [průměr škály 1=nejnižší důležitost - 10=nejvyšší důležitost]

České potraviny

Preference potravin dle původu

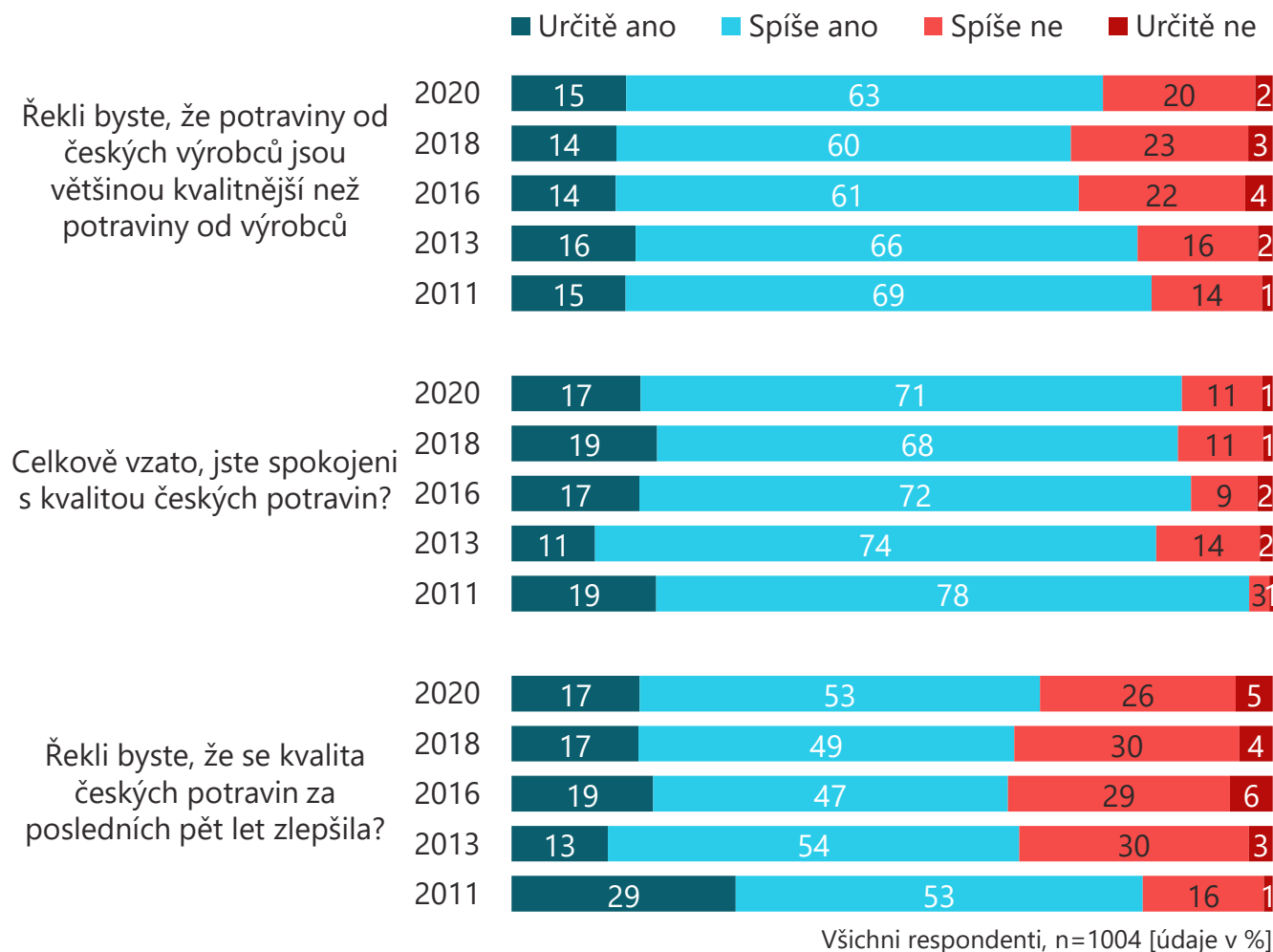
Dáváte při nákupu potravin přednost domácím nebo dováženým potravinám?
Všichni respondenti, n=1004 [údaje v %]

Od roku 2016 zůstává podíl lidí preferujících české potraviny více méně stejný a zvyšuje se jen nepatrně.

- České potraviny častěji preferují respondenti orientovaní na kvalitu a ženy. Preference českých výrobků rostou rovněž společně s věkem dotázaných. Z lidí nad 55 let upřednostňují české potraviny 2/3.
- Lidé orientovaní na cenu, muži a mladí ve věku 15 až 24 let častěji tvrdí, že jim na původu potravin nezáleží.

Preference potravin dle původu

Ve srovnání s rokem 2018 mírně vzrostl podíl lidí domnívajících se, že potraviny českého původu jsou většinou kvalitnější než ty ze zahraničí.

- O něco častěji si to myslí lidé orientující se při nákupu na kvalitu a lidé bez maturity.

Spokojenost s kvalitou českých potravin zůstává neměnná.

Nepatrně více lidí pozoruje zlepšení kvality českých potravin za posledních 5 let.

- Pozitivnější jsou v tomto ohledu opět lidé orientovaní na kvalitu a také lidé ve věku 45-55 let.

